

Veszedelemes tűz pusztított egy Kossuth Lajos-sugárúti kárpitosüzemben

Elpusztult a Rubin József cég egész berendezése és anyagraktára

(A Délmagyarország munkatársától.) A Kossuth Lajos-sugárút 8. szám alatt levő kárpitosüzemben, amelynek tulajdonosa Rubin József, csütörtökre virradó éjszaka veszedelmes tűz pusztított. A lángok elpusztították az üzem berendezését, raktárkészletét, az anyagokat és kellékeket.

A tüzet éjjel 2 óra körül vették észre a járőrök. Nagy uccai frontja van a kárpitosüzemnek, széles kirakatokkal és redőnyökkel. Az egyik redőny alól füst tödült ki. A szomszédban levő tűzoltók pillanatok alatt a helyszínen voltak, de a lezárt redőnyök miatt nem tudtak az üzembe behatolni, úgy, hogy kénytelenek voltak az egyik redőnyt felszakítani, a hatalmas kirakattáblát bezúzták és így fogták hozzá az oltáshoz.

Az üzem ekkor már lángban állott. Egy-órás munkába került, amíg a tüzet sikerült eloltani. A tűz hírére sűrű csoportokban vették össze a hainali járőrök a műhely előtt.

A reggeli órákban szomorú látványt nyújtott

az üzem. Megszenesedve, elüszkösödve, romhalmazban heverték a különféle garnitúrák, amelyek közül többet éppen csütörtökön készülték hazaszállítani. Félkész áruk mentek tönkre, butorok, szőnyegek, fotelek és kanapék. A kár igen jelentős a nagymennyiségű kellék elpusztulása miatt, de elégett sok nyersanyag is. Elpusztult az üzleti berendezés is, átégett a deszkapadló. Az üzemben jelentős kárt tett az oltás során a víz, hasznavehetetlenné változtatva a szőnyegeket, a divány- és ágytakarókat. Az első hozzávetőleges számítás szerint ötezer pengő kárt okozott a tűz, de amint haladt a leltár felvétele, kiderült, hogy a kár túlhaladja a nyolcezer pengőt is.

Csütörtökön délelőtt megtartották a tűzvizsgálatot és megállapították, hogy a tüzet véletlen okozta. Szerdán este, amikor bezárták az üzletet, szokás szerint kitisztították a hamut a kályhából. A hamut a tanonc a kályha melletti ládába dobta és valószínűleg a hamu között levő kis darab zsarátoktól gyulladt ki a láda, majd az egész üzem.

Téglás Gusztáv huszonegyedik büntetése:

4 hónapi fogház és dologház lemezjátékért

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi alvilág legjellegzetesebb alakja: Téglás Gusztáv fiatal cigánylegény, akivel legtöbb baja van a rendőrségnek. Téglás jóformán már minden elkövethető bűncselekményt elkövetett, amelyekért a bíróságok összesen huszszor büntették meg, de a rengeteg fogság sem törte meg. Kiszabadulása után ismét belört, vagy megbicskázott valakit, vagy rabolt, úgy, hogy már másnap ismét el kellett fogni. A bíróságok a fékezhetetlen embert igen szigorúan büntetik. Legutóbb egy szelvet kenyér és öt deka szalonna ellopásának kísérlete miatt egy hónapi fogházat szabtak ki rá. Azóta is sok mindent követett már el. Jelenleg lopás és hatósági közeg elleni erőszak miatt van bünvádi eljárás ellene folyamatban, csütörtökön pedig dr. Gaál István járásbíró tárgyalta sorozatos családügyeit.

Téglás Gusztáv, ha nem lop, akkor lemez dobál és így tesz szert pénzre. A lemezjátékot pedig a bíróság legújabbán igen szigorúan bünteti.

Ilyen játékkért vonták felelősségre most a cigánylegényt. Szilveszter estéjén fogták el a rendőrök Téglást, amikor éppen a lemezeket dobálta. Egyes esetekben sikerült nyernie, ezeknél csálás miatt, ahol meg csak játszott, de nem nyert, ott tiltott szerencsejáték által elkövetett kihágás miatt vonták felelősségre.

A tárgyaláson Téglás Gusztáv beismerte a bűncselekményeket. Kivüle még két lemezes került a bíró elé: Bodor István és Csóti István. Dr. Kynsburg Béla ügyész megbízott szigorú ítéletet kért és indítványozta, hogy a vádlottakat a bíróság közveszélyes munkakerülés miatt utalja dologházba.

A bíróság Téglás Gusztávot kétféle büntetésre ítélt: huszonegyedik büntetésre és ennek kitöltése után bizonytalan időre dologházba utalta. Bodor István háromheti elzárást, Csóti István háromheti fogházat kapott. Az ítélet ellen az elítéltek fellebbeztek.

Magyar nyelvjárások

Dr Horger Antal előadása

(A Délmagyarország munkatársától.) Az Egyetem Barátságának Egyesületében csütörtökön délután dr. Horger Antal professzor tartott érdekes előadást a magyar nyelvjárásokról.

— Valamikor, mondotta a professzor, az a téves hit volt elterjedve, hogy az irodalmi, a köznyelv és a népi nyelv közül a népi nyelv a romlott. Ha romlottságról egyáltalán lehet beszélni, inkább romlott az irodalmi nyelv, mert ennek számos sajátossága mesterkelt. A népi nyelv legfontosabb jellemzője, hogy nem egységes, hanem különböző nyelvjárásokra oszlik. Ennek az oka az a nyelvtörténeti tény, hogy a nyelv mindig változik és pedig nem mindenütt egyformán. Az egyforma fejlődést főleg földrajzi akadályok gátolják. Általában mennél sűrűbben lakott egy terület, annál kevésbé fejlődnek ki nyelvjárások.

— A nyelvjárásoknak sokféle sajátossága van. A fonetikus eltérések: (a palócoknál a nincs, csak á), hangtörténeti sajátosságok: (a XVII-ik századtól például a szép, néz szavakban -t ejtünk, míg a Tiszántúlon e helyett szip, és níz szavakat használnak), alaktani eltérések: (főleg, hogy más ragok és képzők észlelhetők egyes helyeken, a palócoknál például: nott, nól, lott helyhatározó ragok), mondattani sajátosságok: (főleg a szóképzet körében) azok, amelyeket ismer a nyelvtudomány. Ezek közül a laikusokat főleg a tájszavak érdeklik. Ezek között vannak tulajdonképeni tájszavak, amelyeket sehol másutt fel nem fedezhetünk, csak az illető területen (ajongani — restelni), olyanok, amelyeknek vidékek szerint más és más a jelentésük (apró — Erdélyben: himlő) és vannak olyanok, amelyek egyes vidékeken alak szerint változnak (csalán, csollán, cselán, csilán).

— Eredetükre nézve két csoportra oszthatjuk a nyelvjárásokat: megőrzött régiségek és a különböző fejlődések alapján létrejött nyelvjárások. A megőrzött szavak régebben nem voltak tájszavak, hanem az idők folyamán elavultak és csak egyes vidékeken őrizték meg.

— Érdekes kérdés, hogy meddig terjednek az egyes nyelvjárások? Például: hol kezdődik a göcsei nyelvjárás és hol ér véget? Ezt nem lehet megállapítani, legfeljebb annyit, hogy egy sajátosság meddig terjed. Ilyen alapon a régi Magyarországot nyolc nyelvjárás-területre osztották. A nyugati nyelvjárás-terület sajátossága többek között, hogy valakinek a füléről, örömről beszél. Ezen a területen a nek, nek, nál, nél, val, vel, hoz, hez, höz ragok helyett egységesen csak nek, nál, nél és hoz ragokat használnak, például: háznak, sokkal. Ennek a magyarázata az, hogy valamikor általánosnak így beszéltek. A dunántúli nyelvjárás fő sajátossága, hogy ly helyett l-et mond, például: király helyett kirl, folyó helyett foló.

Dr. Horger professzor külön foglalkozott ezután az alföldi nyelvjárással, amelyet Szegeden is beszélnek. Ennek fő sajátossága az ő-zés. Ez a sajátosság úgy keletkezett, hogy az árpádkorabeli magyarság egyes szavakban ű-t ejtett. Ebből a XII. és XIII. század folyamán a köznyelvben e lett, csak a szegedi nyelvjárásban lépett helyébe ő. Az ő-zés ezek szerint többszázéves multra tekinthet vissza.

Az élvezetes előadást zsúfolt terem hallgatói végig.

BACH Fa, szén, kokszt
Telefon 11-26.

Tizenháromévi fegyházat kapott az augusztatelepi rablógyilkos

Budapest, február 19. A budapesti törvényszék csütörtök délután 1 órakor hirdetett ítéletet Mester János bűnügyében, aki a múlt év októberében megfojtotta és kirabolta az Augusztatelep egyik vendéglőjének szakácsnőjét, özvegy Soltész Károlynét. Mester Jánost a bíróság 13 évi fegyházbüntetésre ítélte. Az indoklás megállapítja, nem látja belga-zoltnak, hogy a vádlott előre megfontolt szándékkal ölte volna meg Soltész Károlyné szakácsnőt.

Uj elnököt és uj szellemet az ipartestületbe

(A Délmagyarország munkatársától.) Már ugyyszólván csak napok választják el a szegedi iparosságot az ipartestületi választástól, de még mindig nem mutatkozik valami különös élénkség az elnökségért küzdő frontokon. Pedig ez a választás nemcsak az elnök személyében akar változást előidézni, hanem az ipartestület vezetésének szellemében is. Az ellenzéki párt, amely a legzajtanabbul szervezkedik, csütörtök este megejtette a jelölést és elvben kimondotta, hogy csak olyan iparosokat jelöl, akik határozottan kijelentik, hogy a másik párt részéről nem fogadnak el jelölést. A Körmenty-párt hívei azzal a trükkel igyekeznek híveket hódítani, hogy Rácz Antal nem vállalja a jelöltséget, sőt ő maga is Körmenty-t támogatja. Ez természetesen nem igaz, mert Rácz Antal hívei jelöltük előzetes hozzájárulásával indították meg a mozgalmat és éppen Rácz Antal volt az, aki alelnök léteré megunt az ipartestületben meggyökeresedett szellemet, visszavonult és megtagadta a közösséget az ipartestületben lezajló botrányokkal és egyéb eseményekkel. Rácz Antal mindössze arra kérte barátait, hogy kíméljék az ellenpárt vezetőit és azok személyi ügyeit ne használják ki a választási küzdelemben. Ezért folyik szokatlan csendben az ipartestületi választás előkészítése.

Robbanás a kerékpárműhelyben

(A Délmagyarország munkatársától.) Hangerő detonáció ijesztette meg csütörtökön délután a Zrínyi-uccában járőröket. A 6-os számú házban levő Kecskés János-féle gépjárműhelyből hallatszott a robbanás és a következő pillanatban a műhely ablakai hangos csörömpöléssel hullottak az utestre. Ebben a pillanatban senkisémet haladt az uccán a műhely előtt, így az üvegszilánkok nem tehetek kárt senkiben.

A robbanás úgy keletkezett, hogy a műhelyben autogénhegesztővel dolgoztak és a hegesztőből valahogyan gáz szivárgott ki, ami a levegővel összekeveredve detonációt idézett elő. A műhely munkásai közül senkisémet sérült meg, a kár is jelentéktelen.

Kocsmázás után — uccai támadás

(A Délmagyarország munkatársától.) Furcsa kalandban volt része szerdán éjjel Bagi Péter sándorfalvai lakosnak. Bagi több szegedi kocsmában szórakozgatott. Az egyik helyen egy fiatalember szegődött mellé, aki kedves szavakkal biztatta az ivásra és a mulatozásra. Egyik kocsmából a másikba mentek, Bagi jól felöntött a garatra, amikor pedig Ujszegedről át akart jönni Szegedre, az előzőeken fiatalember nagy vitába keveredett vele, majd megtámadta. Bagi még fel sem eszmélt, amikor a támadó lehúzta róla kabátját és a zsákmánnyal elfutott.

Bagi a nem várt támadás teljesen kizökkentette. A legközelebbi rendőrszobában jelentést tett ismeretlen támadója ellen nemcsak a kabát elrablása miatt, hanem azért is, mert a bekecsben 10 pengő készpénz is volt. A rendőrség megindította a nyomozást.